

Četrpadsmitā diena: Klusēšana

Evaņģēlijā pārliecināties par Jāzepa klusēšanu – viņš neizsaka ne vārda, nedz arī viņam kaut kas tiek vaicāts. Nācaretes galdnieks pieņem savu likteni kā noslēpumu, viņš ir atvērts uz Dievu, klusē un ieklausās. Viņa klusēšana nav pielīdzināma mēmai klusēšanai, bet gan atvērta, ieinteresēta klusēšana – tāda, kas meklē atbildes, tur vaļā acis un uzspicē ausis, lai saprastu Dieva gribu. Šāda klusēšana ļauj saklausīt Dieva elpu. Šāda klusēšana nepieļauj izklaidīgas domas, bet gan atver uz Dievu, tuvāko un sevī apslēpto.

Kas to lai zina, cik bieži Jāzeps lūdās populārāko ebreju lūgšanu *Szema...*, kuras sākumā ir vārds ‘klausies’: “Klausies, Izraēl! Kungs, mūsu Dievs, ir viens vienīgs Kungs. Tev būs mīlēt Kungu, savu Dievu, no visas savas sirds, no visas savas dvēseles un no visa sava spēka!” (At 6, 4-8)

Izraēļa tautā šie vārdi ir pamatmācība, ko nodod tēvs savam dēlam. Mājas durvju labajā pusē mēdza novietot ticības apliecinājumu speciāli tam paredzētajā vietā. Ienākot mājā vai izejot no tās, mēdza pieskarties ar plaukstu šim papīra rullim, tad noskūpstīja plaukstu un atkārtoja vārdus: “Kungs gādās par tavu izešanu un atnākšanu no šī laika un mūžam.” (sal. Ps 121, 8) Tieši tādēļ jau pieaudzis Jēzus izteiks vārdus *Szema* tiem, kuri vaicās Viņam par lielāko bausli.

Vientulība un ieklausīšanās kļūst par nosacījumu klusuma sadzirdēšanai. Vārds tiek izteikts un sadzirdēts klusumā. Vārds pāršķeļ locekļus, ir sirds domu un ilgu tiesnesis (sal. Ebr 4, 12-13). Klusumā Dievs ienāk un maksimāli piepilda to.

Cilvēkā ir tāda telpa, kurā iemānot var vienīgi Dievs. Jāzeps meistarīgi piekopj šo iekšējo, kluso viesmīlību.

Spēja klusēt un ieklausīties ir vitāli nozīmīga, tā izšķir dzīvības un nāves jautājumu, jo ik reizi, kad novēršamies no dzīves jēgas un nozīmes jautājuma, novēršamies no personīgās laimes. Haosa un izklaidības iemīlēšana atsvešina mūs no Dieva un savā starpā, sekmē stabilu pamatu izjaukšanu patiesai draudzībai un mīlestībai.

Klusēšanai ir būtiska nozīme, lai sadzirdētu. Klausīties nozīmē ko vairāk par dzirdēt. Klusumu mīlošais Jāzeps māc klausīties, tādēļ viņš ir spējīgs būt līdzās Marijai viņas šaubās un neskaidrībā, palikt kopā ar viņu visas dzīves garumā. Jāzeps saskata savu acu priekšā Jēzu kā noslēpumainu un neaptveramu.

Tāpēc Jāzeps, būdams taisnīgs cilvēks, nav egoistisku reakciju pārņemts, bet gan atvērts uz neparedzamām iespējām. Patiesā klusumā Vārds uzrunā, mudina un aicina.

Dieva vārds nav cilvēka vārds, tam pieder pārliecināšanas spēks. Dieva izteiktais vārds neliek mums sajūties pazemotiem, tas liek mums ieskatīties dziļāk, saskatīt pārdabisko realitāti. Runa ir par attiecību veidošanu un uzturēšanu, nevis lomas atveidošanu. Klausīties nozīmē mācīties mīlēt, veidot dialogu, īstenot Vārdu dzīvē. Nav iespējams mīlēt Dievu un tuvāko, ja nav izpildīts pamatnosacījums – lūpu aizvēršana klusēšanai un ausu atvēršana klausīšanai.